

แถลงการณ์ร่วม

ประเทศไทย: ถอนข้อกล่าวหาต่อนักข่าวนายจามร ศรีเพชรนรินทร์

นักข่าวไทยอาจได้รับโทษจำคุกไม่เกินห้าปี

(กรุงเทพฯ 5 มกราคม 2561) ทางกรไทยควรข้อกล่าวหาต่อนักข่าวนายจามร ศรีเพชรนรินทร์ โดยทันทีและอย่างไม่มีเงื่อนไข จามรกำลังถูกสอบสวนเนื่องจากถูกกล่าวหาว่าเกี่ยวข้องกับการชุมนุมประท้วงอย่างสงบที่เหมืองแร่ทองคำแบบเปิดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พอร์ตไฟไรต์และมูลนิธิศูนย์ข้อมูลชุมชนกล่าวในวันนี้ เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองได้จับกุมจามรตอนเช้าวันที่ 29 พฤศจิกายน 2560 ขณะที่เขากำลังข้ามพรมแดนเข้าสู่เมียนมาเพื่อปฏิบัติหน้าที่ของตน

“สื่อมวลชนและช่องทางการสื่อสารมีส่วนช่วยเผยแพร่และทำให้สังคมได้ยินเสียงของชาวบ้าน” จามร ศรีเพชรนรินทร์ อายุ 35 ปี กล่าวกับพอร์ตไฟไรต์ “ถ้าสื่อมวลชนไม่สามารถใช้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น หรือต้องถูกตอบโต้เนื่องจากการนำเสนอข้อมูล ย่อมทำให้สังคมไม่ได้ยินเสียงของชุมชนในท้องถิ่น”

ในวันที่ 8 มกราคม 2561 เจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรวังสะพุง จังหวัดเลย จะแจ้งผลการสืบสวนว่าจะส่งฟ้องคดีของจามรให้กับอัยการจังหวัดเลยหรือไม่ ถ้าศาลเห็นว่าเขามีความผิด เขาอาจได้รับโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และ/หรือ ปรับไม่เกิน 10,000 บาท

เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2559 ศาลจังหวัดเลยออกหมายจับจามรตามมาตรา 83, 362, และ 365 ตามประมวลกฎหมายอาญา ในข้อหา “รบกวนการครอบครอง” หรือข้อหานุกรุก เข้าพื้นที่เหมืองทองคำแบบเปิด ซึ่งเดิมอยู่ใต้การบริหารจัดการของบริษัททุ่งคำ จำกัด

เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองได้จับกุมจามรตอนเช้าวันที่ 29 พฤศจิกายน 2560 ที่ด่านบ้านน้ำพุร้อน จังหวัดกาญจนบุรี และได้ส่งตัวเขาไปให้เจ้าหน้าที่สถานีตำรวจภูธรวังสะพุงควบคุมตัวเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน และเขาได้รับการประกันตัวออกไปเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2560

จามรกล่าวกับพอร์ตไฟไรต์ว่า ก่อนจะถูกจับกุม เขาไม่ทราบมาก่อนว่าเจ้าหน้าที่กำลังสืบสวนว่าเขาเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดใดๆ และไม่เคยได้รับหมายเรียกจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ

เจ้าหน้าที่กำลังสืบสวนว่าจามรเกี่ยวข้องหรือไม่กับการปักธงเขียวและใช้ปูนขาวเขียนข้อความ “ปิดเหมือง ฟันปู” บนพื้นดินบริเวณเหมืองแบบเปิดเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2558

คดีนี้เป็นหนึ่งใน [คดีแพ่งและอาญา](#) หลายคดีที่มีการฟ้องเพื่อเล่นงานชาวบ้าน ทั้งโดยเจ้าหน้าที่รัฐและบริษัท ทุ่งคำ จำกัด คดีเหล่านี้ถือเป็นการใช้กระบวนการยุติธรรมเพื่อการคุกคาม พอร์ตไฟไรต์และมูลนิธิศูนย์ข้อมูลชุมชนกล่าวทนายความจากมูลนิธิศูนย์ข้อมูลชุมชนว่าความให้กับชาวบ้านที่เลยและจามรในคดีแพ่งและอาญาหลายคดี

ในวันที่ 25 พฤศจิกายน 2559 ศาลจังหวัดเลยได้ยกฟ้องคดีต่อ สุรพันธ์ รุจิไชยวัฒน์ และพรทิพย์ หงษ์ชัยในข้อกล่าวหาว่าเกี่ยวข้องกับการประท้วงในปี 2558 คดีดังกล่าวถึงที่สุดแล้วโดยศาลมีความเห็นว่านักกิจกรรมทั้งสองคนไม่มีความผิด เนื่องจากไม่มีพยานหลักฐานมากเพียงพอว่าบริษัทเหมืองเป็นเจ้าของที่ดินในขณะที่เกิดเหตุขึ้น

“สิทธิในการประท้วงรวมทั้งสิทธิที่จะแสดงออกอย่างเสรีและสิทธิในการชุมนุม ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายระหว่างประเทศ” เอมี สมิธ (Amy Smith) ผู้อำนวยการบริหารพอร์ตไฟไรต์กล่าว “ข้อกล่าวหาต่อจามรเป็นข้อหาที่ไม่เหมาะสมและเจ้าหน้าที่ควรยุติคดีดังกล่าวโดยไม่ชักช้า”

การจับกุมและควบคุมตัวบุคคลที่ใช้สิทธิที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายระหว่างประเทศ ถือเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย สิทธิที่จะมีเสรีภาพในการชุมนุมอย่างสงบ และการสมาคมได้รับการคุ้มครองตามข้อ 19 และ 21 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights-ICCPR) ซึ่งประเทศไทยเป็นรัฐภาคี ในระหว่างการทบทวนตามวาระกรณีการปฏิบัติตามกติกา ICCPR ของประเทศไทย เมื่อเดือนมีนาคม 2560 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ได้แสดงความกังวล กับ “การดำเนินคดีอาญา โดยเฉพาะคดีหมิ่นประมาททางอาญาต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชน นักกิจกรรมและผู้สื่อข่าว...” และกระตุ้นประเทศไทยให้ “... ประกันการเข้าถึงเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออกในทุกรูปแบบ”

ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการชุมนุมอย่างสงบ และการสมาคมได้ระบุข้อกังวลเกี่ยวกับการดำเนินคดีในข้อหานุกรุกของบริษัทเอกชน ซึ่งถือว่าการจำกัดสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการชุมนุมอย่าง

สงบ และสนับสนุนศาลที่ให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชน เมื่อเป็นที่ชัดเจนว่าสิทธิมนุษยชนตกเป็นเป้าโจมตีเนื่องจาก
ขัดขวางผลประโยชน์ของเอกชน

ในวันที่ 21 พฤศจิกายน 2560 พลตรีสรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีประกาศว่า รัฐบาล
กำหนดให้ "สิทธิมนุษยชน" เป็นวาระแห่งชาติระหว่างปี 2561-2562 และแสดงพันธกิจที่จะรณรงค์ให้ประชาชนเกิดความ
เข้าใจด้านสิทธิมนุษยชน จะมีการติดตามสถานการณ์สิทธิมนุษยชน และลดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศ

ฟอร์ตพายไรต์และมูลนิธิศูนย์ข้อมูลชุมชนเรียกร้องรัฐบาลไทยให้ถอนฟ้องข้อกล่าวหาและการดำเนินคดีใด ๆ ที่
ไม่เหมาะสมต่อผู้สื่อข่าว นักปกป้องสิทธิมนุษยชนและผู้วิพากษ์วิจารณ์คนอื่น ๆ

“ทางการไทยควรทำให้สังคมประจักษ์ถึงพันธกิจที่มีต่อสิทธิมนุษยชน โดยการปฏิบัติให้ดู ไม่ใช่แค่ให้สัญญาเฉย
ๆ” สอ รัตนมณี พลกล้า ทนายความและผู้ร่วมก่อตั้งมูลนิธิศูนย์ข้อมูลชุมชนกล่าว “พวกเขาควรถอนข้อกล่าวหาต่อจามร
และนักปกป้องสิทธิมนุษยชนคนอื่นโดยทันทีและอย่างไม่มีเงื่อนไข นั่นจะนับว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ดี!”